Reportage

Onzekere tijden voor verlieslijdende appeltelers bij start pluk

Reportage

Bij het begin van het plukseizoen hangt er een donkere wolk boven de appelteelt. Sinds de oorlog in Oekraïne is de prijs voor appels gekelderd en worden de gekoelde restanten van vorig jaar voor een schijntje verkocht. Met goede oogstverwachtingen en een onveranderde marktsituatie, waarbij Rusland als afzetmarkt is weggevallen, zijn de vooruitzichten barslecht. Boerenbond luidt zelfs de noodklok en pleit voor een betere zichtbaarheid in de supermarkt om de lokale vraag te stimuleren. Teler Mario Vanhellemont denkt erover zijn appelareaal, dat de afgelopen jaren al flink inkromp, verder af te bouwen.

22 AUGUSTUS 2022 – LAATST BIJGEWERKT OM 22 AUGUSTUS 2022 19:43

Lees meer over:
fruitteelt
appels
Oorlog Oekraïne

Met het zweet op het hoofd schuift Mario Vanhellemont (51) aan voor ons interview. “De eerste peren zijn geplukt, de komende twee weken beginnen we met de appels”, vertelt de zichtbaar drukbezette fruitteler die in Tielt-Winge, Vlaams-Brabant, op 18 hectare appels teelt en op een twee keer zo groot perceel peren. “Ooit teelden we twee derde appel en één derde peer, maar dat is de laatste jaren omgeslagen”, vertelt de teler terwijl hij een glas appelsap inschenkt.
Hiermee vertegenwoordigt de Vlaams-Brabander een algemene trend in de hardfruitsector. Het appelareaal is het afgelopen decennium sterk afgenomen. Vanop zijn smartphone lepelt Vanhellemont de statistieken op: “In 2008 werd er in Vlaanderen nog op 7.307 hectare appels geteeld, nu bedraagt het areaal nog maar 4.800. Daarmee verzorgen we één procent van de Europese productie en zijn we eigenlijk maar een kleine speler.”

Fruitteler Mario Vanhellemont

Poolse appelinvasie na oorlog in Oekraïne

Ook Boerenbond constateert deze terugloop en maakt zich zorgen. “De kwalitatief hoogstaande Belgische appelen moeten vaak opboksen tegen goedkopere appelimport vanuit het buitenland”, verklaart de landbouworganisatie. Vooral Polen is de laatste jaren sterk in opmars en vorig jaar was de concurrentie heviger dan ooit.

Sinds de Russische inval in Oekraïne en sancties over en weer komt geen enkele appel de grens meer over. Poolse appels, die voor Rusland bestemd waren, bleven op de Europese markt terecht met sterke prijsdalingen tot gevolg. Momenteel worden appels van het vorige oogstseizoen, die nog in koelopslag liggen, tegen 10 of 15 cent per kilo verkocht, vertellen appeltelers. Sommigen overwegen hun voorraad te vernietigen. “De appels leveren minder op dan de opslagkosten bedragen, laat staan de productiekosten”, vertelt Vanhellemont die minimaal 45 tot 50 cent per kilo zegt te moeten krijgen om uit de kosten te geraken.

Bij de start van het oogstseizoen - doorgaans een heugelijk moment voor telers - zijn de meesten somber gestemd. De oorlog in Oekraïne sleept voort, de Russische markt lijkt op slot te blijven en de oogstverwachtingen in heel Europa zijn behoorlijk, alhoewel de Vlaamse telers door het warme weer behoorlijk wat zonneschade hebben opgelopen. Veel Europees aanbod zal ook nu vermoedelijk een lage prijs betekenen.

Verkoopprijs daalt, kosten stijgen

Tegenover de lage inkomstenprognoses staan kosten die ook in het hardfruit alsmaar oplopen. Boerenbond, dat stelt dat de appelteelt in “ongezien zwaar weer verkeert”, signaleert de volgende kostenstijgingen: verpakking (+10 cent/kg), energie (frigokosten +3 cent/kg) en inflatie op loonkost (+9%). Daarbij kent de sector volgens de organisatie ook problemen aan de vraagkant: de appelconsumptie in Vlaanderen loopt terug.

Beorenbond spreekt zijn zorgen uit. “Steeds meer is duidelijk dat de Belgische appelteelt zware klappen krijgt en dat er een sectorbreed plan voor onze Belgische appel nodig is waarbij de verschillende ketenpartners samenwerken”, zegt voorzitter Lode Ceyssens. Onderdeel van dit Boerenbondplan is het creëren van een betere zichtbaarheid van appels in de supermarkten. “Lokaal fruit heeft vaak maar een beperkte schapruimte en voor de consument is het niet altijd eenvoudig om te weten welk stuk fruit in eigen land geteeld wordt”, klinkt het.
Het vergroten van de lokale afzet door een betere zichtbaarheid is volgens Vanhellemont zeker interessant, maar hij denkt niet dat dit op korte termijn zoden aan de dijk zal zetten. Vandaar dat de teler er - net als veel andere bedrijven in de sector - aan denkt om het appelareaal volgend jaar verder af te bouwen.

Korte keten en eigen verwerking

Verder waakt Vanhellemont erover niet in paniek te raken. De bedrijfsrentabiliteit moet over meerdere jaren bekeken worden en jaren van voor- en tegenspoed zijn niet ongewoon. Uit één van de vorige economische slechte tijden is bij het familiebedrijf overigens iets moois voortgekomen. Door de slechte fruitprijzen zijn de ouders van Vanhellemont in 1994 gestart met de productie van eigen appeljenever. Later kwam daar korteketenverkoop bij. Inmiddels heeft het familiebedrijf twee winkels waar de jenevers, maar inmiddels ook eigen sappen, bieren en confituren wordt verkocht. Deze sappen laat de fruitteler in concessie verwerken. “Zo’n 15 procent van de oogst gaat naar directe verkoop”, vertelt Vanhellemont die ondanks de tegenspoed in de appelteelt dus zeker niet bij de pakken blijft zitten. “Misschien dat we ons op andere niche-appelrassen gaan richten of dat we mogelijk voor andere teelten kiezen, zoals kersen of pruimen”, aldus ondernemer.

Bron: Jerom Rozendaal

Beeld: Jerom Rozendaal

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |